

I. PREDGOVOR

Interpretativno novinarstvo predstavlja danas *raison d'être* žurnalizma. U makluanovskom svetskom selu ili, možda, već živimo u elektronskom gulagu a da to i ne znamo, dogodilo se u relativno kratkom razdoblju previše međunarodnih kriza, ekoloških katastrofa, ratova i terorističkih napada sa hiljadama nedužnih žrtava, pa je logično da *post* MTV generacije od medija (štampe, radija, televizije, Interneta) očekuju eksplikaciju događaja koji ugrožavaju opstanak civilizacije.

U reakciji na njihove zahteve ni mediji se više ne zadovoljavaju objektivnošću starog tipa i odgovorom na pet osnovnih, novinarskih pitanja (KO-ŠTA-GDE-KADA-KAKO). Teže ka novoj objektivnosti – u kojoj je neophodno odgovoriti i na dva dodatna pitanja (ZAŠTO i, naročito, ŠTA DALJE).

Istraživanje je osnovni preduslov svakog interpretativnog novinarstva. Istraživačko novinarstvo predstavlja nerazlučivi, prvi korak interpretacije. To je razlog što će u tekstu koji sledi biti reči o istorijatu i dometima istraživačkog i interpretativnog novinarstva i što ćemo odabranim primerima, čiji su autori vrhunski istraživači (tri novinara i jedan reditelj) – različitim formama novinarskog izražavanja (od vesti i izveštaja, preko članka i intervjuja, do dokudrame) – svedočiti o organskom spoju istraživačkog i interpretativnog.

Pojava sve savršenijih načina komuniciranja (što brže, što više, što atraktivnije) prisiljava novinare i urednike *mainstream* medija da se protiv konkurencije novih sredstava informisanja bore dajući uz informaciju o događaju i njegovu pozadinu (*background*), analizirajući pojave dubinski (*in depth*) i smeštajući ih u koordinatni sistem njihovog složenog, društvenog značenja. Interpretacija, koja – pored konstatovanja činjenica – pruža i njihovo tumačenje, prisutna je u gotovo svim novinarskim žanrovima od faktografskih do analitičkih. Zato nije preterano konstatovati da su gotovo svi oblici novinarskog izražavanja – u svim medijima – više ili manje interpretativni.